

ACROCORDIA – punktlavarToffellavsfamiljen Monoblastiaceae,
Monoblastiales

Göran Thor

Acrocordia karaktäriseras av sporer liggande i en rad i asci och ellipsoida sporer med vårtig perispor.

Bål tydlig–otydlig. Fotobiont trentepohlioid. Perithecier 0,3–1,5 mm i diameter, svarta; involucrellum brunt–svart; excipulum färglöst–blekbrunt; pseudoparafyser långcelliga, glest anastomoserande. Asci cylindriska, med (4–)8 sporer i en rad (uniseriata), K/I–; tholus med bred okulärkammare. Sporer färglösa, ellipsoida, 1-seperade med tjock skiljevagg och vårtig perispor. Pyknid finns eller saknas; konidier ellipsoida.

Bål C–, K–, KC–, Pd–, UV–; inga lavsubstanser.

Litteratur: British Lichen Society vol. 37 (2023), Nash et al. (2002).

- 1 På bark eller sällsynt på ved 2
- På sten (nästan alltid kalkhaltig) 3
- 2 Perithecier 0,3–0,6 mm i diameter; sporer 9–16 × 5–9 µm *A. cavata*
- Perithecier 0,5–1 mm i diameter; sporer 15–30 × 8–13 µm *A. gemmata*
- 3 Involucrellum växer ut lateralt från excipulum, aldrig heltäckande under detta 4
- Involucrellum inåtböjt under excipulum, ofta ± heltäckande under detta 5
- 4 Bål ± insänkt; perithecier ofta med utskjutande ostiolum; sporer 12–19(–22) × 6–12 µm *A. conoidea*
- Bål tydlig; perithecier utan utskjutande ostiolum; sporer 20–35 × 10–15 µm *A. macrospora*
- 5 Perithecier 0,7–1,5 mm i diameter; sporer 20–35 × 10–15 µm *A. salweyi*
- Perithecier 0,4–0,7 mm i diameter; sporer 13–14 × 5–7 µm *A. subglobosa*

Acrocordia cavata liten punktlav

Bål ± insänkt, vitaktig–otydlig. Perithecier 0,3–0,6 mm i diameter, till hälften insänkta, halvklotformiga, utan utskjutande ostiolum. Sporer 9–16 × 5–9 µm. Pyknid saknas.

På slät lövträdsbark, framför allt på triviallövträd och ofta på asp. Sk–Hls Ång, ma.

A. gemmata har större perithecier (0,5–1 mm i diameter), större sporer (15–30 × 8–13 µm) och växer främst på ädellövträd och asp.

Acrocordia conoidea kalkpunktlav

Bål ± insänkt, vitaktig–blekgrå–blekt brungrå, ofta

med rosa ton, slät–finkornig. Perithecier 0,5–1 mm i diameter, till 25–50 % insänkta, koniska eller sällan halvklotformiga, med ostiolum ofta utskjutande som en papill. Sporer 12–19(–22) × 6–12 µm. Pyknid –0,2 mm i diameter, ofta talrika. Konidier 3 × 1,5 µm.

På hård kalksten, mest på skuggiga lodytor. Öl Gtl Dls Vg Ög Srm Vsm, r.

A. macrospora växer också på sten men har perithecier utan utskjutande ostiolum och större sporer (20–35 × 10–15 µm).

Acrocordia gemmata grå punktlav

Bål vitaktig–otydlig. Perithecier 0,5–1 mm i diameter, svarta, till 25–100 % insänkta, utan utskjutande ostiolum. Sporer 15–30 × 8–13 µm. Pyknid –0,25 mm i diameter, sällan talrika; konidier ellipsoida, 3–5 × 0,8–1 µm.

På lövträdsbark, främst ädellövträd och asp, sällsynt på ved. Sk–Hls Ång, ta.

A. cavata har mindre perithecier (0,3–0,6 mm i diameter), mindre sporer (9–16 × 5–9 µm) och växer framför allt på triviallövträd och ofta asp.

Associerad svamp: *Unguiculariopsis acrocordiae* skulle eventuellt kunna förekomma i Sverige.

Acrocordia macrospora

Bål tydlig, grå–gråbrun, finkornig–slät. Perithecier 0,8–1 mm i diameter, halvklotformiga, utan utskjutande ostiolum. Sporer 20–35 × 10–15 µm. Pyknid –0,3 mm i diameter.

På skuggad silikat- eller kalkhaltig sten i kustområden. I Norden bara funnen i Norge.

A. conoidea växer också på sten men har koniska eller sällan halvklotformiga perithecier med ostiolum ofta utskjutande som en papill och mindre sporer (12–19(–22) × 6–12 µm).

Acrocordia salweyi gotlandspunktlav

Bål vitaktig–blekt brungrå, finkornig–slät. Perithecier 0,7–1,5 mm i diameter, till 25–50 % insänkta, halvklotformiga, utan utskjutande ostiolum. Sporer 20–35 × 10–15 µm. Pyknid –0,3 mm i diameter.

På kalkhaltig sten. Gtl, rr.

A. subglobosa har mindre perithecier (0,4–0,7 mm i diameter) och mindre sporer (13–14 × 5–7 µm).

Acrocordia subglobosa

Bål ± insänkt, vitaktig. Perithecier 0,4–0,7 mm i diameter, 1/4–1/2 insänkta, halvklotformiga, utan utskjutande ostiolum. Sporer 13–14 × 5–7 µm. Pyknid saknas.

På kalkhaltig sten. I Norden hittills bara funnen i Finland.

A. salwayei har större perithecier (0,7–1,5 mm i diameter) och större sporer (20–35 × 10–15 μm).